

Brüsszel, 2025. május 16.
(OR. en)

9006/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0108(COD)

POLCOM 90
COWEB 73
AGRI 196
UD 107
CODEC 609

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. május 14.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 229 final
Tárgy:	Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről szóló, 2024. február 28-i (EU) 2024/823 rendelet módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 229 final.

Melléklet: COM(2025) 229 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.5.14.
COM(2025) 229 final

2025/0108 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről szóló, 2024. február 28-i (EU) 2024/823 rendelet módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

2000 óta, de már a nyugat-balkáni partnerekkel kötött stabilizációs és társulási megállapodások megkötése előtt is autonóm kereskedelmi intézkedések vonatkoztak a Nyugat-Balkánra. Az Európai Tanács¹ akkor úgy határozott, hogy a nyugat-balkáni partnerek számára aszimmetrikus kereskedelmi liberalizációt kell biztosítani annak érdekében, hogy a régió számára a stabilizációs és társulási megállapodások tárgyalása és végrehajtása során biztosítsák a preferenciális hozzáférést az uniós piachoz.

Időközben a régió valamennyi partnere stabilizációs és társulási megállapodást írt alá az EU-val. Az utolsó, Koszovóval kötött megállapodás² 2016. április 1-jén lépett hatályba, és 2025. január 1-jétől, az átmeneti időszak lejártától megvalósult teljes mértékű végrehajtása. A nyugat-balkáni stabilizációs és társulási megállapodások megkötését követően az autonóm kereskedelmi megállapodások fokozatosan erodálódtak, mivel az egyoldalú kedvezményeket sorra visszavonták, és belefoglalták a vonatkozó kétoldalú stabilizációs és társulási megállapodásokba. A Nyugat-Balkánra vonatkozó jelenlegi autonóm kereskedelmi intézkedések két érvényben maradó előnyt fednek le: először is a belépésiár-rendszer hatálya alá tartozó valamennyi gyümölcsre és zöldségre vonatkozó egyedi vámok felfüggesztése, másodszor pedig a borra vonatkozó globális vámkontingenshez való hozzáférés, amely az érkezési sorrend elve alapján áll rendelkezésre, miután kimerítették a vonatkozó stabilizációs és társulási megállapodásban szereplő nemzeti kvótát.

A jelenlegi autonóm kereskedelmi intézkedések korlátozott hatókörük ellenére továbbra is fontosak. Először is, a régió mezőgazdasági termelői közel 25 éve folyamatosan ezen intézkedések nyomán működnek. Emellett a Nyugat-Balkánnak az EU egységes piacába való szorosabb integrációját a Bizottság prioritásként emeli ki a Nyugat-Balkánra vonatkozó új növekedési tervben, amelyet a Bizottság 2023. november 8-án fogadott el³. Ezért a Bizottság azt javasolja, hogy az (EU) 2024/823 rendelet (a továbbiakban: a rendelet)⁴ alkalmazási időszakának 2025. december 31-i lejártát követő további 5 évvel történő meghosszabbítása révén továbbra is támogassák a régió kiszolgáltatott helyzetben lévő gazdaságait.

A rendelet alkalmazási időszakának meghosszabbítása mellett helyénvalónak tűnik módosításokat javasolni az előnyök felfüggesztésére és ideiglenes felfüggesztésére vonatkozó

¹ Az Európai Tanács 2000. március 23–24-én Lisszabonban tartott rendkívüli ülésének következtetései: „(47) Az Európai Tanács megerősíti, hogy átfogó célkitűzése továbbra is az marad, hogy a lehető legteljesebb mértékben integrálja a régió országait Európa politikai és gazdasági fő irányvonalába. Az Európai Tanács megerősíti, hogy a stabilizációs és társulási folyamat a balkáni politikájának központi eleme. A stabilizációs és társulási megállapodások magukban foglalják a gazdasági és pénzügyi támogatást és együttműködést, a politikai párbeszédet, az uniós jogszabályokhoz való közelítést, az egyéb szakpolitikai területeken folytatott együttműködést és a szabadkereskedelmet. Az ilyen megállapodásokat aszimmetrikus kereskedelmi liberalizációnak kell megelőznie. Az Európai Tanács sürgeti a régió országait, hogy működjenek együtt az Unióval a stabilizációs és társulási folyamat sikere érdekében.”

² Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1244. sz. határozatával és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

³ [2023. évi közlemény a Nyugat-Balkánra vonatkozó új növekedési tervről – Európai Bizottság](#)

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/823 rendelete (2024. február 28.) a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről (kodifikált szöveg), HL L, 2024/823, 2024.3.6.

szabályok egyértelműbbé tétele érdekében. A rendelet két különböző intézkedést irányoz elő arra az esetre, ha a kedvezményezett nem teljesíti a 2. cikk (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontja szerinti kötelezettségét: az EU vagy felfüggesztheti a 2. cikk (3) bekezdése szerinti előnyöket, vagy ideiglenesen felfüggesztheti a 10. cikk szerinti szabályokat. Ezenkívül a rendelet 10. cikke ideiglenes felfüggesztést ír elő a származási igazolás ellenőrzéséhez szükséges közigazgatási együttműködés elmulasztása esetén, amely a kedvezményezett meg nem felelésének egy olyan formája, amely a 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja alá tartozik, és indokoltabb, ha arra a 2. cikk (3) bekezdése szerinti felfüggesztés vonatkozik.

Az említett szabályok által kialakult jogbizonytalanság megszüntetése érdekében javasolt eltörölni a 2. cikk (1) bekezdése a), b) vagy c) pontjának való meg nem felelési helyzeteket a 10. cikkből, és a 2. cikk (3) bekezdését megtartani a biztosított előnyöknek a 2. cikk (1) bekezdése a), b) vagy c) pontjának való meg nem felelés miatti felfüggesztésére szolgáló egyetlen mechanizmusként. A Bizottság javasolja továbbá a származási igazolás ellenőrzésére irányuló közigazgatási együttműködés hiányára vonatkozó elemek 10. cikkből való törlését, mivel a meg nem felelés e formájára a 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja vonatkozik. A javasolt módosítás a következő felfüggesztési rendszert eredményezné:

- a 2. cikk (1) bekezdése a), b) vagy c) pontjának vagy a 2. cikk (2) bekezdésének be nem tartása a 2. cikk (3) bekezdése szerinti előnyök teljes vagy részleges felfüggesztését eredményezheti;
- a 2. cikk (1) bekezdése d) pontjának be nem tartása a 6. cikk értelmében a 2. cikk új (4) bekezdése szerinti előnyök teljes vagy részleges felfüggesztését eredményezheti; valamint
- a csalásra vagy az Unióba irányuló kivitelnél a rendes termelési és exportkapacitást meghaladó jelentős növekedésére vonatkozó elegendő bizonyíték a 10. cikk szerinti ideiglenes felfüggesztéshez vezethet.

Ezenkívül a Bizottság javasolja a 2. cikk (2) bekezdése második albekezdésének elhagyását, mivel az olyan intézményi folyamatra vonatkozik, amely eltér az EUMSZ 207. cikkére alkalmazandó rendes jogalkotási eljárástól.

Végezetül, a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése továbbra is tartalmaz bizonyos elavult hivatkozásokat a halászati kereskedelmi engedményekre. E hivatkozások abból az időszakból származnak, amióta az autonóm kereskedelmi intézkedések még halászati vámkontingenseket is tartalmaztak. Később azonban fokozatosan irrelevánssá váltak, mivel e kvóták szabályozása valamennyi kedvezményezett ország tekintetében átkerült az érintett kétoldalú stabilizációs és társulási megállapodásokba. E hivatkozások végül megszűntek, miután a stabilizációs és társulási megállapodások közül utolsóként, 2016. április 1-jén hatályba lépett az EU és Kozovó közötti stabilizációs és társulási megállapodás. Ennek megfelelően a 3. cikk (2) bekezdésében szereplő, a halászati piacokra és a halászati termékekre vonatkozó hivatkozásokat törölni kell az autonóm kereskedelmi intézkedésekből.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javasolt intézkedések összhangban vannak a stabilizációs és társulási megállapodásokkal és különösen azok IV. címével, amelyek előírják, hogy a Felek fokozatosan szabadkereskedelmi térséget hoznak létre. Az intézkedéseknek köszönhetően nőtt az EU és a Nyugat-Balkán közötti teljes kereskedelmi forgalom, amely 2023-ban meghaladta a 82 milliárd EUR-t. Az EU a Nyugat-Balkán vezető kereskedelmi partnere: a régió teljes kivitelének több mint 80 %-át és behozatalának közel 59 %-át adja.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javasolt intézkedések összhangban vannak a Nyugat-Balkánra vonatkozó új növekedési tervvel, amelynek célja, hogy fokozza a nyugat-balkáni partnerek gazdasági integrációját az Unió egységes piacával, és felgyorsítsa az EU-hoz való társadalmi-gazdasági konvergenciájukat. Az uniós csatlakozás felé vezető úton járó országok esetében az EU egységes piacával való szorosabb társulásnak a polgárok számára közvetlenül érezhető előnyei vannak.

A bővítésről szóló, 2024. decemberi tanácsi következtetések megemlítik, hogy „a Tanács továbbra is elkötelezett amellett, hogy közelebb hozza partnereit az EU-hoz, elvégezze a csatlakozáshoz szükséges előkészületeket, és már a bővítési folyamat során konkrét előnyöket nyújtson a partnerek állampolgárai számára”, valamint hogy „Az EU továbbra is minden szinten támogatja a csatlakozni kívánó országok politikai, gazdasági és társadalmi átalakulását, aminek alapját a jogállamiság, valamint a társadalmi gazdasági reformok terén tett kézzelfogható előrelépés, továbbá az európai értékeknek, szabályoknak és normáknak a partnerek általi tiszteletben tartása képezi”⁵.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkének (2) bekezdése.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A közös kereskedelempolitika az EUMSZ 3. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik. A szubszidiaritás elve ezért nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

A meghosszabbításra javasolt intézkedések már eddig is pozitív hatást gyakoroltak a kedvezményezett országokra azáltal, hogy hozzájárultak azok gazdasági fejlődéséhez, különösen az uniós vállalkozások és a nyugat-balkáni régió helyi termelői közötti szoros partnerségek létrehozása révén. A nyugat-balkáni partnerek fenntartható gazdasági fejlődésének biztosítására ezért az intézkedések további öt évvel történő javasolt meghosszabbítása a legmegfelelőbb megközelítés; a hosszabbítással elkerülhető továbbá a stabilizációs és társulási megállapodásokba foglalt kétoldalú kereskedelmi megállapodások egyenkénti módosítása, amely nagyon hosszú és összetett eljárást igényelne.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 207. cikkének (2) bekezdése szerinti rendelet a megfelelő eszköz a nem kölcsönös kereskedelmi kedvezmények alkalmazásának meghosszabbítására.

⁵ Általános Ügyek Tanácsa, A Tanács következtetései a bővítésről, a Tanács által 2024. december 17-én jóváhagyott formában: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16983-2024-INIT/hu/pdf>.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Az intézkedések igen korlátozott hatóköre miatt formális utólagos értékelésre nem került sor.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az érdekelt felekkel nem került sor formális konzultációra, de a kedvezményezett felek többször is egybehangzóan érdeklődtek az intézkedések folytatása iránt, amellyel szemben az európai gazdasági szereplők sem emeltek kifogást a Bizottság szolgálatai által az uniós gazdasági szereplők számára létrehozott különböző kommunikációs platformokon keresztül.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

A meghosszabbításra javasolt intézkedések közel 25 éve hatályban vannak, jelentőségük azonban ma már lényegesen kisebb, mivel kedvezményeik többsége fokozatosan beépült az EU és a kedvezményezettek közötti stabilizációs és társulási megállapodásokba. Bár az intézkedések gazdasági hatása korlátozott, meghosszabbításuk szilárd garanciát jelent arra, hogy az EU elkötelezett a Nyugat-Balkán kereskedelmi integrációja mellett. Az intézkedések meghosszabbítása hozzájárulna továbbá a régióbeli és az uniós gazdasági szereplők piacra jutási feltételeinek stabilitásához. Ha 2025. december 31-ig nem kerül sor a rendelet meghosszabbítására, akkor a Nyugat-Balkán el fogja veszíteni liberalizált hozzáférését egyes kulcsfontosságú mezőgazdasági termékek (gyümölcsök és zöldségek) piacához, amely fontos ezen érzékeny régió számára. Ezt olyan adatok támasztják alá, amelyek azt mutatják, hogy 2018 és 2024 között az intézkedések által lefedett teljes kereskedelem több mint 125 %-kal bővült, azaz 60,5 millió EUR-ról 137 millió EUR-ra nőtt.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Mivel a meghosszabbításra javasolt intézkedések már megközelítőleg 25 éve hatályban vannak, a kedvezményezettek igen tájékozottak, és jól tudják, hogyan kell megfelelni a rendeletben előírt feltételeknek. Emellett a rendelet 2024-ben kodifikáció tárgyát képezte.

- **Alapjogok**

A javasolt intézkedések tiszteletben tartanak a vonatkozó stabilizációs és társulási megállapodásokban foglalt alapelveket. Ideértve különösen a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását (az EU–Koszovó stabilizációs és társulási megállapodás 3. cikke és egyéb stabilizációs és társulási megállapodások 2. cikke).

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt rendelet várhatóan nem ró további költségeket az uniós költségvetésre. Emellett a rendelet alkalmazási időszakának meghosszabbítása várhatóan nem gyakorol további költségvetési hatást a bevételi oldalra a javasolt meghosszabbítás éveiben a jelenlegi autonóm kereskedelmi intézkedések költségvetési hatásához képest.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A kétoldalú kedvezmények alkalmazásának nyomon követése és jelentése állandó napirendi pont a nyugat-balkáni partnerekkel folytatott kétoldalú megbeszéléseken, amelyekre a stabilizációs és társulási megállapodások keretében tartott albizottsági üléseken kerül sor.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Ez a javaslat a rendelet alábbi módosításaira vonatkozik:

1. A 2. cikk (3) bekezdése és a 10. cikk közötti, a 2. cikk (1) bekezdése a), b) vagy c) pontjának való meg nem felelés következményeivel kapcsolatos ellentmondás megszüntetése, valamint a jogbiztonság megteremtése érdekében javasolt ezen meg nem felelési helyzeteknek a 10. cikk hatálya alá tartozó esetek közül való törlése, valamint a 2. cikk (3) bekezdése megtartása a biztosított előnyöknek a 2. cikk (1) bekezdése a), b) vagy c) pontjának való meg nem felelés miatti felfüggesztésére szolgáló egyetlen mechanizmusként.
2. A fent javasolt módosítás alapján úgy tűnik, hogy a 10. cikkben felsorolt, a származási igazolás ellenőrzésére irányuló közigazgatási együttműködés hiányára vonatkozó meg nem felelésre már vonatkozik a 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja, és mindenképpen indokoltabb, ha arra a 2. cikk (3) bekezdése szerinti felfüggesztés vonatkozik. Ily módon javasolt, hogy azt a 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja tartalmazza.
3. Javasolt elhagyni a 2. cikk (2) bekezdésének második albekezdését, mivel az olyan intézményi folyamatra vonatkozik, amely eltér az EUMSZ 207. cikkére alkalmazandó rendes jogalkotási eljárástól.
4. Az egyértelműség érdekében a 2. cikket ki kell egészíteni az új (4) bekezdéssel annak pontosítása érdekében, hogy a 2. cikk (1) bekezdése d) pontjának való meg nem felelés a kedvezmények 6. cikk szerinti felfüggesztését eredményezheti.
5. Tartalmának pontos tükrözése érdekében a 2. cikket át kell nevezni.
6. Mivel a Koszovónak nyújtott egyoldalú kedvezmények bekerültek a 2016. április 1-jén – az STM-ek közül legutóbb – hatályba lépett EU–Koszovó stabilizációs és társulási megállapodásba, a halászati kereskedelemre vonatkozó engedmények már nem tartoznak az autonóm kereskedelmi kedvezmények közé. Az egyértelműség érdekében ezért javasolt elhagyni a 3. cikk (2) bekezdéséből a halászati piacokra és a halászati termékekre vonatkozóan fennmaradt elavult hivatkozásokat.
7. A Bizottság azt javasolja, hogy a rendelet alkalmazásának időtartamát 2030. december 31-ig hosszabbítsák meg.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről szóló, 2024. február 28-i (EU) 2024/823 rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az (EU) 2024/823 tanácsi rendelet¹ létrehozza az autonóm kereskedelmi intézkedések rendszerét az Unió és a nyugat-balkáni országok és területek között azáltal, hogy egyes Nyugat-Balkánról származó mezőgazdasági termékeket mentesít a vámok és az azokkal azonos hatású díjak alól, valamint globális vámkontingenshez biztosít hozzáférést a Nyugat-Balkánról származó egyes borászati termékek számára.
- (2) A Nyugat-Balkánra vonatkozó jelenlegi autonóm kereskedelmi intézkedések két fennmaradó előnyt fednek le: először is a belépésiár-rendszer hatálya alá tartozó valamennyi gyümölcsre és zöldségre vonatkozó egyedi vámok felfüggesztése, másodsor pedig a borra vonatkozó globális vámkontingenshez való hozzáférés, amely az érkezési sorrend elve alapján áll rendelkezésre, amint a nyugat-balkáni országok kimerítették a stabilizációs és társulási megállapodásban (STM) szereplő nemzeti kvótát. A jelenlegi autonóm kereskedelmi intézkedések korlátozott hatókörük ellenére továbbra is fontosak. Az (EU) 2024/823/EK rendelet azonban 2025. december 31-én hatályát veszti.
- (3) Az autonóm kereskedelmi intézkedések rendszere értékes támogatást jelent a nyugat-balkáni partnerek gazdasága számára, ugyanakkor nem gyakorol kedvezőtlen hatást az Unióra.
- (4) Az Uniónak ezért az (EU) 2024/823 rendelet alkalmazási időszakának további 5 évvel történő meghosszabbítása révén továbbra is támogatnia kell a régió kiszolgáltatott gazdaságait. Az (EU) 2024/823 rendelet alkalmazási időszakának meghosszabbítása bizonyítja, hogy az Unió szilárdan elkötelezett a Nyugat-Balkán kereskedelmi integrációja iránt.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/823 rendelete (2024. február 28.) a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről (HL L, 2024/823, 2024.3.6., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/823/oj?locale=hu>).

- (5) Ezért helyénvaló az (EU) 2024/823 rendelet alkalmazási időszakát 2030. december 31-ig meghosszabbítani.
- (6) Az autonóm kereskedelmi intézkedések alkalmazási időszakának meghosszabbítása összhangban van az (EU) 2024/1449 európai parlamenti és tanácsi rendelettel².
- (7) A stabilizációs és társulási megállapodások közül legutóbb hatályba lépett EU–Koszovó stabilizációs és társulási megállapodás³ (STM) hatálybalépését követően törölni kell az (EU) 2024/823 rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a halászati kereskedelmi engedményekre való hivatkozásokat, mivel az említett kvóták valamennyi kedvezményezett ország tekintetében beépültek az érintett kétoldalú stabilizációs és társulási megállapodásokba.
- (8) Átfedés van az (EU) 2024/823 tanácsi rendelet 2. cikkének (3) bekezdése és 10. cikke között, ez pedig az előnyök felfüggesztésére vonatkozó, egymásnak ellentmondó mechanizmusokhoz vezet, amelyeket a jogbiztonság megteremtése érdekében kezelni kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2024/823 rendelet a következőképpen módosul:

- 1. A 2. cikk a következőképpen módosul:
 - a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„A preferenciális szabályokra való jogosultság és az azokhoz kapcsolódó felfüggesztés feltételei”;
 - b) A 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) a kedvezményezett felek részvétele az Unióval – a visszaélések kockázatának elkerülése érdekében – folytatott hatékony közigazgatási együttműködésben, ideértve a származási igazolás ellenőrzéséhez szükséges közigazgatási együttműködést is; és”;
 - c) A 2. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek sérelme nélkül, az 1. cikkben említett preferenciális szabályok szerinti előnyökre való jogosultság attól függ, hogy a kedvezményezett felek készek-e hatékony gazdasági reformok bevezetésére és a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő más országokkal való regionális együttműködésre, különösen szabadkereskedelmi területeknek az 1994. évi GATT XXIV. cikkével és más releváns WTO-rendelkezőkkel összhangban történő létrehozása útján.”;
 - d) A 2. cikk a (4) bekezdéssel egészül ki:

„Abban az esetben, ha valamely kedvezményezett fél nem felel meg az (1) bekezdés d) pontjának, a Bizottság a 6. cikk értelmében teljes egészében vagy részben

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1449 rendelete (2024. május 14.) a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz létrehozásáról (HL L, 2024/1449, 2024.5.24., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>). <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj?locale=hu>).

³ Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1244. sz. határozatával és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

felfüggesztheti az érintett kedvezményezett fél e rendelet szerinti előnyökre való jogosultságát.”.

2. A 3. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) E rendelet más rendelkezéseitől, így különösen a 10. cikktől függetlenül – a mezőgazdasági piacok különös érzékenysége tekintetével – a Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén megfelelő intézkedéseket fogadhat el, ha a mezőgazdasági termékek behozatala komoly zavart okoz az Unió piacain és azok szabályozási mechanizmusában. E végrehajtási jogi aktusokat a 8. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”.

3. A 10. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Egyéb ideiglenes felfüggesztési intézkedések

- (1) Ha a Bizottság arra a megállapításra jut, hogy elegendő bizonyíték áll fenn csalásra vonatkozóan, vagy hogy az Unióba irányuló behozatal jelentősen, a normál termelési és kiviteli kapacitás fölé emelkedett, intézkedéseket hozhat az e rendelet által előírt szabályok három hónapos időtartamra történő teljes vagy részleges felfüggesztésére, amennyiben előzőleg:

- a) tájékoztatta a Nyugat-Balkánnal foglalkozó végrehajtási bizottságot;
- b) felkérte a tagállamokat arra, hogy tegyék meg a szükséges óvintézkedéseket az Unió pénzügyi érdekei védelmének vagy annak biztosítására, hogy a kedvezményezett felek megfeleljenek a 2. cikk (1) bekezdésének;
- c) értesítést tett közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amelyben megállapítja, hogy megalapozott kétség merült fel a preferenciális szabályok alkalmazásával vagy az érintett kedvezményezett fél 2. cikk (1) bekezdésének való megfelelésével kapcsolatban, ami megkérdőjelezheti az adott kedvezményezett fél jogát arra, hogy továbbra is élvezze az e rendelet által biztosított előnyöket.

Az e bekezdés első albekezdésében említett intézkedéseket végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadni. Ezen végrehajtási jogi aktusokat a 8. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) A felfüggesztés időtartamának lejártakor a Bizottság határoz az ideiglenes felfüggesztés megszüntetéséről vagy a felfüggesztés (1) bekezdés szerinti meghosszabbításáról.”.

4. A 12. cikk második bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Ezt a rendeletet 2030. december 31-ig kell alkalmazni.”.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS A KÖLTSÉGVETÉS BEVÉTELI OLDALÁRA
KÖLTSÉGVETÉSI HATÁST GYAKORLÓ JAVASLATOKRA VONATKOZÓAN

1. A JAVASLAT CÍME:

Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről szóló, 2024. február 28-i (EU) 2024/823 rendelet módosításáról

2. KÖLTSÉGVETÉSI SOR:

Bevételi sor (alcím/jogcímcsoport/jogcím): 12. alcím, 120. jogcímcsoport

Az érintett évre (2025) a költségvetésben elkülönített összeg: 21 082 004 566 EUR

(csak címzett bevételek esetében):

A bevételeket a következő kiadási sorhoz (alcím/jogcímcsoport/jogcím) rendelik:

3. PÉNZÜGYI HATÁS

☒ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása.

☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a kiadásokra, viszont van pénzügyi hatása a bevételre.

☐ A javaslatnak pénzügyi hatása van a címzett bevételekre

A hatás a következő:

millió EUR (egy tizedesjegyig)

Bevételi sor	Bevételre gyakorolt hatás ¹²	XX hónapos időtartam ÉÉÉÉ.HH.NN-tól/-től (adott esetben)	N. év
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...			
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...			

Az intézkedés utáni helyzet					
Bevételi sor	[N+1. év]	[N+2. év]	[N+3. év]	[N+4. év]	[N+5. év]
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...					

¹ Az éves összegeknek az 5. szakaszban meghatározott képleten vagy módszeren alapuló becsléseknek kell lenniük. Az induló évben az éves összeget általában csökkentés nélkül vagy arányosan fizetik ki.

² A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) esetében nettó összeget kell megadni, azaz a 25 %-os beszedési költségekkel csökkentett bruttó összeget.

Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...					
--------------------------------	--	--	--	--	--

(Csak címzett bevételek esetében, azzal a feltétellel, hogy a költségvetési sor már ismert):

Kiadási sor ³	N. év	N+1. év
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...		
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...		

Kiadási sor	[N+2. év]	[N+3. év]	[N+4. év]	[N+5. év]
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...				
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...				

4. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

5. EGYÉB MEGJEGYZÉSEK

A javasolt rendelet nem ró további költségeket (kiadást) az uniós költségvetésre.

Az autonóm kereskedelmi intézkedések meghosszabbítása (2026–2030) a javasolt meghosszabbítás éveiben nem gyakorol további költségvetési hatást a bevételi oldalra az azt megelőzően érvényben lévő autonóm kereskedelmi intézkedések költségvetési hatásához képest.

Az autonóm kereskedelmi intézkedések meghosszabbításából származó elmaradt bevételek nem tekinthetők vámbevétel-kiesésnek, mivel ezt a bevételt 2000 óta, azaz az első autonóm kereskedelmi intézkedés elfogadása óta nem észlelték.

³ Csak szükség esetén használandó.